GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Nr. 69 — Rok I | Włocławek, sobota/niedziela 23/24 marca 1946 roku. | Cena 2 złote

Za co czcimy Tadeusza Kościuszkę?

W rocznicę przysięgi na Rynku Krakowskim: 24. 3. 1794 r.

Piękną Aleję Waszyngtona w Warszawie (Saska Kępa — Grochów) przemianowali Niemcy, po wypowiedzeniu wojny St. Zjednoczonym, na „Steubenallee". Nie mogłem się znikąd dowiedzieć, co znaczy „Steuben". Wreszcie wpadła mi w rękę książka niemiecka „Unser Amerika", i z niej dowiedziałem się, że von Steuben był to generał pruski, który organizował młodą armię amerykańską. Aha, tak więc się niemcy zemścili na Ameryce...

Rzecz jednak charakterystyczna, że człowiek, który dokonał rzeczy podstawowej dla rodzącego się wówczas wielkiego mocarstwa, nie jest znany szerokiemu ogółowi, podczas gdy skromny inżynier polski, pracujący na niewielkich odcinkach ówczesnego portu wojennego, zyskał popularność światową, w St. Zjednoczonych ma kilkanaście pomników, w Australii nazwano jedną górę jego imieniem i t d. Tym skromnym inżynierem polskim był Tadeusz Kościuszko (ciekaw jestem, jak też anglosasi wymawiają jego trudne dla nich nazwisko?). Dlaczego von Steuben został zapomniany, a Kościuszko żyje ciągle i żyć będzie wiecznie w pamięci narodu amerykańskiego? Zapewne dlatego, że ten von Steuben, choć wybitny fachowiec, był tylko żołdakiem, zaś Kościuszko, poza swą fachowością, był wielki ideą, duchem i charakterem. Zapewno dlatego. Bo chyba w wojnie o niepodległość St. Zjednoczonych pracowało również z pożytkiem więcej inżynierów wojskowych, a nie tylko jeden Kościuszko.

Można powiedzieć bez minięcia się z prawdą, że Kościuszko miał więcej sukcesów realnych w Ameryce niż w Polsce. Jego fortyfikacje przyczyniły się walnie do zwycięstwa młodego oręża amerykańskiego, zwłaszcza w decydującej bitwie pod Saratogą.

W Polsce zaś — przegrał bitwę pod Dubienką, a w r. 1794, po niewielkiej wygranej bitwie pod Racławicami i skutecznej obronie Warszawy, po kilku zaledwie miesiącach powstania, ponosi klęskę pod Maciejowicami i dostaje się do niewoli rosyjskiej. A potem już wycofuje się na zawsze z czynnego życia publicznego i nie pracuje wcale dla odzyskania niepodległości Polski.

Efektywnie więc Kościuszko prawie nic dla nieszczęśliwej ojczyzny nie zdziałał. Schodzi z areny politycznej w sile wieku męskiego, bo mając lat zaledwie 48; do końca życia — umiera mając lat 71 — przebywa poza Polską.

A mimo to, Polska — a nie tylko Ameryka — czci Kościuszkę jako jednego ze swych największych ludzi.

Ameryka ma powody do wdzięczności dla Kościuszki, bo swą sztuką inżynierską przygotował zwycięstwo militarne St. Zjednoczonych nad armią angielską. Ale my? Skoro Kościuszko zawsze przegrywał w walce z najazdem wrażym, a poza tym nic dla Polski nie zrobił?

Nie jest to jednak paradoksem historii, że czcimy Kościuszkę jako wielkiego człowieka. Właśnie czcimy go dosłownie jako w i e l k i e g o c z ł o w i e k a. Czcimy go nie za to, czego dokonał, ale raczej za to, czego chciał dokonać. A chciał dokonać dwuch kapitalnych rzeczy: oswobodzenia Polski z niewoli politycznej i oswobodzenia wielkich mas chłopskich z niewoli społecznej. Przysięga Kościuszki na rynku krakowskim i jego manifest połaniecki były wytycznymi dla narodu polskiego na cały wiek 19-ty. Bez tego potężnego zrywu nasza historia po rozbiorach byłaby jedną ciemną nocą. Wielkie zamierzenia Kościuszki, choć nieudałe narazie, stały się jednak płodnym posiewem w późniejszych lat dziesiątkach naszego politycznego bytowania. Nikt z naszych wielkich mężów z tamtej epoki tylko właśnie Kościuszko był gwiazdą przewodnią, wiodącą naród z mroków niewoli do jaśni wolnego życia. Przez walkę i ofiarę oraz przez podniesienie ludu chłopskiego zbudować można nową Polskę na gruzach starej — taki był niejako testament Tadeusza Kościuszki.

Za te wielkie dążenia czcimy właśnie Kościuszkę.

Czcimy go także jako szlachetnego, prawdziwego, czystego i dobrego człowieka, a możemy być z tego dumni, bo mało który naród ma takich bohaterów bez skazy.

Może dlatego, że był tak uczciwy i dobry, odsunął się Kościuszko od wszelkiej działalności politycznej, która jest zawsze walką o władzę, zaś każda władza na swe ciemne strony. Może dlatego, że nie chciał być władcą, ma Kościuszko taką władzę nad naszymi duszami. Gdyby się stał mężem stanu, byłby przez nas wszystkich uznany, ale nie byłby tak kochany jak jest za to, że był w swych wielkich dążeniach uczciwy i bezinteresowny. Gdyby tylko chciał — a tak go kuszono! — miałby wszelkie godności i dostojeństwa ziemskie. Ale ich nie chciał, bo — zapewne — w ciągu tych lat, gdy się stykał z różnymi władcami, zraziły go do wszelkiego władztwa gry i intrygi, jakie się zawsze wokół niego rozgrywają.

W tej abnegacji Kościuszki jest wielkość ducha, której zawsze cześć należną oddawać będziemy.

R. Ś.

Czy nastąpi odroczenie?

NOWY JORK, 22. 3. Generalny Sekretarz Organizacji Narodów Zjednoczonych oświadczył, że Związek Radziecki za pośrednictwem ambasadora Gromyko skierował list do ONZ z wnioskiem o odroczenie sesji Rady Bezpieczeństwa do dnia 10 kwietnia r. b. Żądanie odroczenia posiedzenia, jest umotywowane tym, że nota Persji żądająca rozpatrzenie sporu persko - radzieckiego stanowi dla ZSRR niespodziankę W obecnej chwili są prowadzone rozmowy z rządem perskim, a rząd radziecki nieprzygotowany do zajęcia na sesji Rady odpowiedniego stanowiska musi uzyskać pewien okres czasu na przygotowanie się.

Prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, że rząd Stanów Zjednoczonych sprzeciwi się odroczeniu sesji. Rząd jego zażąda kategorycznie aby wniosek ZSRR został odrzucony. Korespodent polityczny radia angielskiego omawiając sprawę odroczenia sesji Rady twierdzi, że odroczenie takie może nastąpić jedynie w wypadku o ile zostanie uchwalone większością siedmiu głosów i o ile rząd perski poprze stanowisko ZSRR.

Ambasador radziecki Gromyko odbył dziś rozmowę z min. Byrnesem, poczem nastąpiła wspólna fotografia dla prasy w czasie której obydwaj mężowie stanu podają sobie w serdecznym uścisku ręce. Po fotografii ambasador Gromyko oświadczył zebranym przedstawicielom prasy, że w obecnej sytuacji odroczenie obrad sesji Rady Bezpieczeństwa będzie jedynym logicznym krokiem, który odpowiednio wpłynie na załatwienie sporu.

Goering w krzyżowym ogniu pytań

NORYMBERGA, 22. 3. Od dwóch dni Goering znajduje się w krzyżowym ogniu pytań prokuratorów amerykańskich. Jest to jedyny w swoim rodzaju pojedynek, który zmierza do wykazania całkowitej winy i odpowiedzialności, jednego z głównych oskarżonych. Goering daje odpowiedzi krótkie, podnieconym głosem, a często przybity słusznością pytań i dowodów prokuratorskich czerwieni się i pochyla głowę. W większości wypadków po otrzymaniu z rąk prokuratorskich dokumentów i po przejrzeniu ich odpowiada krótko, „das ist richtig".

Na pytanie prokuratora w sprawie rozstrzelania oficerów angielskich, zeznał, że o wypadku tym dowiedział się po fakcie, na skutek czego pokłócił się z Hitlerem i przez szereg miesięcy z nim nie rozmawiał.

Na pytanie prokuratora w sprawie konfiskowania prywatnej własności osobom osadzonym w obozach, Goering odpowiedział, że fakty te nie były mu znane. W sprawie przymusowego wywożenia ludności do prac w Niemczech, przyznał, że działo się to za jego wiedzą i że za fakt ten ponosi całkowitą odpowiedzialność.

Zakaz ożenku

NORYMBERGA, 22. 3. Swego czasu podaliśmy zarządzenie amerykańskich władz okupacyjnych zabraniających ożenienia się żołnierzom amerykańskim z niemkami. Zarządzenie to obecnie zostało rozszerzone nawet na wypadek, gdyby niemka powiła dziecko, którego ojcem byłby amerykanin. Zarządzenie to obowiązuje również amerykańską służbę cywilną.

„Niemki — mówi zarządzenie — nie mogą nigdy posiąść praw kobiety amerykańskiej. Niemki brały udział w pochwalaniu reżymu hitlerowskiego i brały w nim całkowity udział. Za te czyny muszą obecnie ponosić odpowiedzialność i nie mogą mieć praw równych z innymi kobietami".

Prasa angielska o oświadczeniu Bevina

LONDYN, 22. 3. Prasa angielska szeroko omawia ostatnie oświadczenie Bevina w sprawie demobilizacji armii gen. Andersa. Cztery największe dzienniki poświęciły tej sprawie artykuły wstępne. Prasa zgodnie oświadcza, że demobilizacja wojsk polskich wpłynie dodatnio na poprawę stosunków polsko-angielskich, a z drugiej strony wylicza szczegółowo bohaterstwo wojsk polskich w czasie ostatniej wojny, zwłaszcza rolę jaką to wojsko odgrywało w najcięższych chwilach dla Anglii. Naród angielski nie zapomni Polakom ani Monte Cassino, ani Tobruku, czy też ofiarności lotników polskich broniących Londynu przed atakami niemców. Dzienniki wyciągają wniosek, że znany patriotyzm polski przeważy wśród żołnierzy nad innymi motywami i żołnierze powrócą do swej Ojczyzny, której już tak dawno nie widzieli i gdzie pozostawili swe rodziny.

Waszyngton ośrodkiem zainteresowania

LONDYN, 22. 3. W związku z konferencją Rady Bezpieczeństwa Waszyngton stał się obecnie ośrodkiem zainteresowania całego świata.

W dniu dziesiejszym prezydent Truman odbył konferencję z Generalnym Sekretarzem Organizacji Narodów Zjednoczonych Trygve Lie, a następnie Sekretarz konferował z ministrem Byrnesem. Również dłuższa rozmowa została przeprowadzona między ministrem Byrnesem a specjalnym delegatem Francji Blumem.

Jeden z senatorów amerykańskich oświadczył, że w najbliższym czasie powinno nastąpić spotkanie Wielkiej Trójki, które by omówiło wszystkie dotychczasowe różnice zdań między mocarstwami i ostatecznie je usunęło. Należałoby przeprowadzić bezwzględne zniszczenie wszystkich fabryk i urządzeń produkujących bomby atomowe, należałoby udostępnić Rosji Radzieckiej dostęp do nafty na Bliskim Wschodzie, a nadto St. Zjednoczone winny udzielić wszystkim państwom zniszczonym przez wojnę pożyczki, a w pierwszym rzędzie Rosji Radzieckiej. Takie postępowanie odbudowałoby konieczne zaufanie.

O armię Andersa

WARSZAWA, 22. 3. W związku z oświadczeniem ministra Bevina w sprawie demobilizacji wojsk polskich znajdujących się na terenie Włoch, Anglii i Niemiec oficjalne koła rządowe polskie podają, że oświadczenie to jest oparte na szeregu oficjalnych enuncjacji rządu polskiego i że stanowisko rządu zostało już niejednokrotnie potwierdzone przez praktykę przyjmowania żołnierzy polskich powracających z zagranicy.

LONDYN, 22. 3. W dniu wczorajszym ambasador polski w Londynie, Strassburger odbył dłuższą konferencję z ministrem Bevinem. Przedmiotem konferencji było oświadczenie ministra Bevina złożone w Izbie Gmin w przedmiocie demobilizacji armii polskiej a nadto minister Bevin poinformował ambasadora Strassburgera o przebiegu rozmów na ten temat z wyższymi oficerami, dowódcami armii polskiej.

LONDYN, 22. 3. Poczynając od dnia dzisiejszego rozpoczęto wręczać wszystkim żołnierzom polskim oświadczenie ministra Bevina w przedmiocie demobilizacji oraz warunki rządu Jedności Narodowej w przedmiocie przyjmowania powracających żołnierzy polskich do kraju.

B. Prezydent Hoover bada

PARYŻ, 22. 3. Specjalny wysłannik prezydenta Trumana do Europy w sprawie dokładnego zbadania sytuacji żywnościowej w Europie, po konferencjach odbytych w Paryżu w dniu dzisiejszym wyjeżdża do Rzymu, skąd znów wróci do Paryża.

Przyjazd Hoovera do Warszawy

WARSZAWA, 22. 3. W najbliższych dniach specjalny wysłannik St. Zjednoczonych Herbert Hoower, badający sytuację żywnościową w Europie przybędzie do Warszawy.

Przed widmem głodu

NOWY JORK, 22. 3. Przedstawiciel Indii przemawiając na Kongresie żywnościowym oświadczył, że o ile Indiom nie zostanie dostarczone zboże w minimalnej ilości 4 milionów ton zboża wówczas 15 milionom Hindusów grozi śmierć głodowa.

Wybory w Grecji

ATENY, 22. 3. Mimo wysiłków zagranicznych obserwatorów wybory w Grecji nie zostaną przeprowadzone w normalnych warunkach sprzyjających wolności wyborczej. Składanie list wyborczych zostało zamknięte. Złożono ogółem 12 list reprezentujących stronnictwa monarchistyczno-prawicowe. Lewica udziału w wyborach nie bierze. Prasa lewicowa apeluje do Greków, aby nie słuchali obcych rozkazów i nie brali udziału w wyborach wyznaczonych na dzień 31 marca r. b.

Dalszy kryzys rządowy w Belgii

BRUKSELA, 22. 3. Panujący kryzys rządowy w Belgii od dnia 17 lutego r. b. nie uległ żadnej zmianie. Po nieudanej próbie utworzenia rządu przez przewódcę najsilniejszej partii chrześcijańsko - demokratycznej, podjął się funkcji utworzenia rządu socjalista Spaack. Rząd został przez niego utworzony, jednak nie uzyskał poparcia w parlamencie. Przy głosowaniu o votum zaufania za rządem wypowiedziało się 89 posłów wstrzymało się od głosowania. słów wstrzymało snę od głosowania. Na skutek powyższego premier Spaack złożył dymisję całego gabinetu.

Przeciwko odroczeniu

NOWY JORK, 22. 3. Ambasador Persji w Stanach Zjednoczonych wypowiedział się przeciwko odroczeniu sesji Rady Bezpieczeństwa.

Z Persji

LONDYN, 22. 3. Nowy ambasador radziecki w Teheranie odbył w dniu wczorajszym rozmowę z premierem Persji. Koła perskie nie podały dotąd oficjalnego komunikatu z przebiegu rozmów. Radio Ankara natomiast doniosło, że na dzień dzisiejszy zostało wyznaczone zebranie Rady Ministrów Persji celem rozpatrzenia listu Generalissimusa Stalina.

Zmiany w Ministerstwie Przemysłu

WARSZAWA, 22. 3. W Ministerstwie Przemysłu zostały skasowane: departament zaopatrzenia i departament finansowy. Agendy skasowanych departamentów przejmuje departament ekonomiczny i nowoutworzony departament planowania. Dyrektorem departamentu ekonomicznego mianowano ob. Stefana Zawadzkiego, departamentu planowania inż. Zygmunta Wojciechowskiego a departamentu kontroli Stefana Wojciechowskiego. Nadto do Ministerstwa Przemysłu powołano płk. Szyra, którego zadaniem będzie koordynacja prac wszystkich departamentów. Płk. Szyr otrzymał prawo podpisywania poleceń i zarządzeń w imieniu Ministra Minca.

Nowy zakaz

LONDYN, 22. 3. Marszałek Montgomerry wydał zakaz kupowania żywności u ludności niemieckiej przez angielskich żołnierzy armii okupacyjnej w Niemczech.

Dymisja rządu bułgarskiego

SOFIA, 22. 3. Regenci bułgarscy przyjęli dymisję rządu bułgarskiego. Premier Georgieff ustępując oświadczył, że pragnie dać drogę nowemu rządowi opartemu na szerszej podstawie politycznej.

Sytuacja powodziowa

WARSZAWA, 22. 3. Stan wody na Wiśle przedstawia się następująco: Kraków — 266, Sandomierz — 300, Zawichost — 400, Puławy — 344, Warszawa — 323, Płock — 490, Toruń — 542 i Tczew — 646. Sytuacja na miejscu zaporowym bez zmian. Stan wody wynosi: Solec — 502, Chełmno — 808 i Grudziądz — 527. Pokrywa lodowa w Chełmnie na skutek ostatniego ocieplenia się spłynęła nie uszkadzając mostu.

Praca saperów i lodołamaczy trwa.

Oświadczenie Trumana

WASZYNGTON, 22. 3. W związku z oświadczeniem senatora amerykańskiego w przedmiocie konieczności spotkania Wielkiej Trójki prezydent Truman oświadczył na konferencji prasowej, że nie widzi potrzeby takiego spotkania. Wszystkie sprawy mogą być obecnie załatwiane przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Z chęcią jednak Stany Zjednoczone przyjęłyby u siebie generalissimusa Stalina i premiera Attlee.

Franco zwiększa podatki

MADRYT, 22. 3. Rząd hiszpański generała Franco wydał zarządzenie dotyczące zwiększenia stopy podatkowej w Hiszpanii.

Stanowisko swoje umotywował on tym, że zwiększenie podatków wpłynie na poprawę zapomóg dla tych, którzy znajdują się w trudnych warunkach.

Dekret o prawie rodzinnym

W Dzienniku Ustaw z 4 marca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6 poz. 62) ukazał się nawy dekret o prawie rodzinnym.

Dekret ten reguluje jednolicie na terenie całego Państwa stosunki między rodzicami i dziećmi.

Stojąc na stanowisku, iż ojciec i matka mają jednakowe prawa i obowiązki w stosunku do swych dzieci, iż obowiązkiem rodziców jest sprawować władzę rodzicielską tak jak tego wymaga dobro dzieci i interes społeczeństwa, dekret daje z jednej strony wyraz postępowej idei równouprawnienia kobiet w kwestiach rodzinnych, z drugiej strony tendencjom wkraczania Państwa w niezmiernie ważną dziedzinę wychowania przyszłych pokoleń.

Państwo odbierze rodzicom władzę rodzicielską, jeśli ci nie są w stanie jej wykonywać albo jeśli dopuszczają się takich nadużyć lub zaniedbań, iż pozostawienie władzy rodzicielskiej w ich rękach byłoby szkodliwe dla dziecka i społeczeństwa.

Przez odebranie władzy rodzicielskiej nie ustaje jednak obowiązek obojga rodziców do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dzieci.

O ile chodzi o stanowisko dzieci nieślubnych, to stojąc na stanowisku niczym nieuzasadnionej, wiekowej krzywdy dzieci z poza małżeńskich stosunków, dekret jest olbrzymim krokiem naprzód w kierunku zupełnego równouprawnienia dzieci nieślubnych ze ślubnymi.

Mąż może podać nieślubnemu dziecku swej żony swoje nazwisko przez złożenie oświadczenia w urzędzie stanu cywilnego, dalej dziecko nieślubne uznane przez ojca w drodze niespornej, korzysta z pełni praw dziecka ślubnego, a wreszcie dziecko nieślubne (nieuznane przez ojca, a więc w wypadku ustalenia ojcostwa nieślubnego w drodze procesu) może być zrównane w całej pełni z dzieckiem ślubnym, jeśli rodzice pozostawali w faktycznej spólnocie małżeńskiej.

Wreszcie dekret zajmuje się adopcją. Adeptować może osoba, która ukończyła 35 rok życia i jest przynajmniej o 15 lat starsza od adoptowanego.

Demobilizacja w Z. S. R. R.

MOSKWA, 22. 3. Dekretem Rady Najwyższej zostanie przeprowadzona demobilizacja sześciu roczników. Demobilizacja zostanie zakończona do września b. r.

A działo się to rok temu

Dnia 23 marca 1945 r. wojska 2-go białoruskiego frontu, prowadząc ofensywę w rejonie Gdańska, zajęły SOPOT i dotarły do wybrzeży zatoki Gdańskiej między Gdynią a Gdańskiem, a tym samym przecięły ugrupowanie niemieckie na dwie części

Dnia 24 marca 1945 roku w rejonie Gdańska zajęto PRUSZCZ i zdobyto OLIWĘ.

Wojska 1-go ukraińskiego frontu, prowadząc nadal ofensywę na Śląsku zdobyły NISSĘ i GŁUBCZYCE, silne punkty oporu niemieckiego.

Z życia kobiety

DAR

W Dniu Imienin Twoich, cóż mam dać Ci, MATKO?
Skarbów przecież, nie mam!
Zresztą, cóż Ci po nich?...
Pieniądz — rzecz nabyta!
Szczęście daje rzadko...
Częściej spokój błogi z domów naszych gonił...

Na Twój szlak życiowy nikt nie sypał kwiatów,
Jeno same ciernie!...
Było ich nie mało!...
Przyszłość Twa — bez, jutra...
Przeszłość — w łzy bogata...
Od tych łez Twe skronie, wcześnie posiwiały.

Czyny Twego życia — same poświęcenia!
Dałaś z siebie wszystko!...
Wiernaś do ostatka!...
Czyż jam Cię zrozumiał?...
Czyż jam Cię ocenił?...
Czyż zostałem takim, jakim chciałaś, MATKO?...

W Dniu Imienin Twoich, piszę dla Cię wiersze...
Myśl ma — sama tkliwość!...
Łza wzruszenia — w oku!...
Chcę Ci dać coś z siebie!...
To co mam najszczersze —
Serce, co Cię kocha szczerze i głęboko!..

Przyjm dar ten, MATKO! Niech on chociaż w części,
Smutek Twój złagodzi...
Da Ci ukojenie...
Niech Cię on pocieszy...
Da Ci trochę szczęścia...
Kochające serce, wiele może zmienić!...

W. Gruszecki.

Rzeczy nieznośne

Gwar i zbytni hałas często wytrącają nas z równowagi. Po przeżyciu okropności wojny, cisza jest swego rodzaju lekarstwem na rozkołysane nerwy. A jednak sami niejednokrotnie ciszę psujemy swym zachowaniem się.

Zwłaszcza ludzie, co do których należy mieć wątpliwości, czy mają słuch normalnie rozwinięty, sprawiają nam wiele przykrości.

Już zdaleka takiego pana słychać. Z chwilą, gdy wejdzie do mieszkania powstaje z miejsca hałas. W najmniejszym pokoju rozbrzmiewa jego głos tubalny, który zakrzyczy wszystkich. Odnosimy wrażenie, że znajdujemy się gdzieś na puszczy, jeden od drugiego zdaleka, gdzie tylko krzykiem można się ze sobą porozumieć. Nie obchodzą takiego pana słuchacze, nie liczy się z nimi wcale. Jego głos — krzykacza — panuje nad wszystkim. Obojętne dla niego jest miejsce w którym się znajduje. Podwórze, salon, klatka schodowa, cukiernia, teatr, zebranie — wszędzie wszyscy go słyszą, aż nadto dobrze słyszą.

I nieraz chciałybyśmy, my kobiety, uciec od tego głosu, zaszyć się gdzieś w kąt. Niepodobna, bo ten głos dociera wszędzie. Wszędzie będziemy go słyszały. Wiemy dobrze jak nas taki głos niecierpliwi, jak denerwuje.

Ale jakże szybko zapominamy o tym, gdy my same znajdziemy się w towarzystwie wyłącznie kobiecym. Wysoki ton naszych rozmów, przeprowadzanych przy dość długo zawsze trwającym pożegnaniu, zawiadamia całą kamienicę, dociera do najwyższego piętra, stwierdzając dokładnie, że dwie, czy też trzy przyjaciółki prowadzą ożywioną pogawędkę ze sobą.

A nasze zebrania kobiece. Wśród wielkiej krzykliwości, przeskakujemy z tematu na temat, nie zwracając uwagę, ani na porządek dzienny zebrania, ani na przewodniczącą. Odnosi się wrażenie, że wszystkie uczestniczki zebrania piastują funkcje przewodniczących. Ale jednocześnie potrafimy narzekać na innych, niepozwalających nam dojść do głosu.

Spotykamy się również w świecie ludzkim z plagą doradców i fachowców. Nie ma na świecie dla takiego fachowca sprawy, której by nie znał. Zna się na wszystkim. Z zapałem wygłasza dogmaty, w które sam nie wierzy, a potem udziela na prawo i na lewo swych rad zbawiennych. Zna skuteczne środki na wszystkie bolączki naszego życia. Potrafi rozwiązać najtrudniejsze powikłania życiowe, zapominając o najważniejszej prawdzie, że mądry uczy się, a głupi poucza.

A my? Kobiety? Któż z nas nie zna typu kobiecego, tej kochanej, mądrej, roztropnej niewiasty, która udziela swych „cennych" rad w najintymniejszych sprawach, podsuwa różne drogi wyjścia z tej czy innej sytuacji, udziela rad matkom, żonom, narzeczonom i dziewczętom, jak należy postępować, co czynić w tej czy innej sytuacji, a w końcu tak zagmatwa sprawę, zaplącze, że staje się beznadziejna. Pani taka zna się doskonale na kosmetyce, na chorobach, na wychowaniu dzieci (chociaż sama dzieci nie posiada), na strojach, stosunkach towarzyskich, a tak potrafi zawsze doradzić, tak umie oddać „nieocenione" przysługi, że zazwyczaj kończy się to wszystko mniej lub więcej poważną katastrofą.

Z takimi mniej więcej rzeczami nieznośnymi spotykamy się w życiu codziennym. Są to wady przykre i nie należy nam ich bagatelizować. Powinniśmy rozpocząć z nimi walkę, poznać je dokładnie i wystrzegać się ich w przyszłości.

H. T.

Kronika

DYŻURY APTEK: Dziś Stary Rynek. W TEATRZE Ziemi Kujawskiej w niedzielę, 24 3 o g. 7 w. występ słynnej „Czwórki radiowej"	Dzisiaj SOBOTA 23 MARCA Katarzyny	Kalendarzyk słowiański Zbysława. Słońce: wschód o godzinie 5.34, zachód o godzinie 17.53

W lusterku

Pytają mnie ludzie...

Pytają mnie ludzie, skąd biorę tematy?
Ot z serca troszeczkę, a resztę ze świata...
Bo choć świat swe wady chce ukryć i schować,
to bolą nas one jak ceny rynkowe.

Tu bliźni niech płaci, tam bliźni niech straci,
a paskarz na nędzy się ludzkiej bogaci...
Na rynku, jak w życiu, też często się zdarza,
że nagle przyłapią i przymkną paskarza.

Agapit.

Z zebrania organizacyjnego Miejskiego Komitetu Obywatelskiego Pożyczki Odbudowy Kraju we Włocławku odbytego dnia 20.3.1946 r. Zebranie Organizacyjne Komitetu zwołane przez Obywatela Jerzego Bojańczyka Przewodniczącego MRN m. Włocławka odbyło się przy udziale 29 osób.

Przewodniczącym zebrania wybrano ob. Jerzego Bojańczyka, sekretarzem ob. Mądalskiego Tadeusza. Referat wygłosił ob. Jerzy Bojańczyk.

Powołano Miejski Komitet Obywatelski PPOK w Włocławku w następującym składzie: Prezydium Przewodniczący: Jerzy Bojańczyk (Przewodniczacy MRN m. Włocławka) I Wiceprzewodniczący: Wawrzyniecki Antoni, Adwokat, II Wiceprzewodniczący: Kochanowicz Józef, Przemysłowiec, III Wiceprzewodniczący: Klabecki Jan, Prezes Stow. Kupców Polskich. Sekretarz: Mądalski Tadeusz, Zw. Zawod. Urzędników Skarbowych, Skarbnik: Grochowski Stanisław, Dyrektor KKO m. Włocławka.

Członkowie Komitetu:

Sekcja Norm: Falkowski Stefan, Przemysłowiec, Jaworski Ludwik, Kier. Wydziału Przemysłowego, Zimecki Henryk, Zw. Rzemieślników, Galczak Kazimierz, Zw. Rzemieślników, Wąsowicz Leopold, Adwokat, Latos Antoni, Zw. Ogrodników, Wapniarski Franciszek, Stow. Kupców Polskich, Bibersztajn Michał, Komitet Żydowski, Różański Jan, Str. Demokratyczne, Pawłowski, Str. Demokratyczne, Kubecki Ignacy, Prezydent m. Włocławka, Laskowski Antoni, Naczelnik Wydziału Finansowego, Kubecka Regina, Społ. Obywatelska Liga Kobiet, Żelachowski Stanisław, Zw. Rzemieślników, Kuligowski Eugeniusz, Stow. Właściciei Nieruchomości.

Sekcja Propagandy: Filipiak Teodor, Redaktor IKP, Lipiński Henryk, Redaktor „Robotnika", Turczynowicz Adrian, Redaktor „Gazety Kujawskiej", Andrzejkowicz Czesław, Redaktor „Gazety Kujawskiej", Szelążek Zw. H. P., Błaszczyk, ZWM, Kucal Jadwiga, Informacja i Propaganda, Lasiński Aleksy, PCK, Błędowski Zygmunt, Liga Morska i Kolonialna, Główczyński Jan, Dyrektor Gimnazjum Handlowego, Olejniczak Władysław, Nauczyciel, Orliński Czesław, TUR, Szałek Jan, Pow. Oddział Inf. i Propagandy, Frąckiewicz Eugeniusz, Gimn. Ziemi Kujawskiej, Witkowski, ZWM.

Sekcja Kontroli: Wachowiak Kazimierz, Str. Pracy, Biurkowski Jan, Str. Pracy, Kozicki Kazimierz, PPS, Momus Tadeusz, ZZP, Czupryniak Adam, Stow. Kupców Polskich, Organiściak Kazimierz, Stow. Kupców Polskich, Górski Bolesław, Stow. Kupców Polskich, Kornobis Franciszek, Str. Pracy, Kozłowski Kazimierz, PPS, Różański Feliks, Zw. Cechów Rzemieślniczych, Staszewski Jerzy, Sąd Grodzki, Ciechanowski Leon, Dyr. KEO, Łukomski Kazimierz, Metalowiec, Betman Kazimierz, PPS, Stachowiak, Str. Pracy, Paczowski Julian, Sąd Okręgowy, Markowski Jan, Rada Zw. Zawodowych, Wajchert Henryk, PPR, ks. kan. Zwierz, Kuria Biskupia, Bartosiewicz Zenon, Rada Zw. Zawodowych, Konarski Jan, Rada Zw. Zawodowych, por. Rabotnik Michał, Komendant Garnizonu, Poppek Tadeusz, PPR, Ciećwierz Jan, PPR, Rumiński Wincenty PPR, Osmałek Leon, PSL, Mrówczyński Tadeusz, SL, Narczewski Kaz., Zw. Rewizyjny Spółdzielni, Bombolski Stanisław, Wiceprezydent m. Włocławka, Rygielski Edmund, Naczelnik Wydziału Ogólnego, Wałęsa Stefan, Ławnik Magistratu, Bocheński Antoni, Rzemiosło, Bednarski Edward, Stow. Właścicieli Nieruchomości.

Nadto powołano Komitety Branżowe a mianowicie:

a) Branży Spożywczej, b) Papierniczej, c) Metalowej, d) Skórzanej, e) Chemicznej, f) Poligraficznej, g) Ceramicznej, h) Budowlanej, i) Włókienniczej, j) Komitet dla handlu zarówno zorganizowanego jak i niezorganizowanego (Komitety te będą działały jako ciała doradcze i opiniodawcze przy Prezydium PPOK).

Dokładny adres Komitetu: Włocławek, Zarząd Miejski, ul. Karnkowskiego 2a, pokój Nr. 25.

Godne uznania. W ubiegłą niedzielę odbyło się pierwsze zebranie powstającego w naszym mieście koła studentów Włocławiaków, odbywających studia na Uniwersytecie Toruńskim im. Mikołaja Kopernika.

Na zebraniu, na które przybyło 26 osób dokonano wyboru Zarządu.

W skład Zarządu weszli: Szkołuda Stanisław — jako przewodniczący, Maria Matrasiówna — jako sekretarz oraz Kazimierz Kaczorowski — jako skarbnik. Ustalono składki w wysokości 5 zł. miesięcznie oraz powierzono Zarządowi opracowanie statutu Związku w oparciu o odpowiednie przepisy dotyczące tych zagadnień.

I to by było wszystko, jeżeli chodzi o suchy materiał sprawozdawczy.

Pozostaje jednak jeszcze jedno, bardziej istotne zagadnienie. — Jest nim sam fakt godnej uznania inicjatywy.

Organizatorom przyświecała myśl ułatwienia warunków materialnych studentów w czasie ich studiów, zespolenia ich w twardej walce o byt, jaka staje na drodze każdego młodego człowieka garnącego się do nauki.

Niejeden z Włocławiaków, ukończywszy studia, wyjedzie z Włocławka. Sam fakt zresztą nauki na uczelni w innym mieście oddala, siłą faktu, nieraz te młode jednostki. To też fakt zorganizowania takiego Związku na terenie miasta, z którego się wyszło, świadczy o trwałym przywiązaniu i głębszych uczuciach do naszego kujawskiego grodu.

Niewątpliwie społeczeństwo włocławskie potrafi to ocenić i za serce zapłacić sercem. W początkowym okresie szczególnie Związek potrzebować będzie oparcia wśród społeczeństwa. I znajdzie je napewno. (c.)

Wojsko Polskie
Komenda Garnizonu Włocławskiego

Wyciąg z
ROZKAZU GARNIZONOWEGO
Nr. 6

Punkt 3. Zabraniam wszystkim szeregowcom i podoficerom uczęszczać do lokali publicznych i rozrywkowych, w których można nabywać napoje alkoholowe (z wyjątkiem podof. zawodowych).

Punkt 4. Oficerom i podoficerom zawodowym Garnizonu m. Włocławka zezwalam na uczęszczanie do jednego lokalu publicznego, t. j. restauracji przy hotelu „Victoria" i do kawiarń: Czecha, Terpica oraz „Bromirski i Cieśliński".

Rozkaz niniejszy wchodzi w życie z dniem 20.III.46 r.

Komendant Garnizonu m. Włocławka
płk. Piliński

Komunikat. W dniu 25 i 26 b. m. wystąpi gościnnie w naszym mieście na specjalne zaproszenie Zarządu Miejskiego poraz pierwszy znakomity Zespół Teatru Polskiego z Bydgoszczy w tragedii w 5 aktach (7 obrazach) Juliusza Słowackiego p. t. „Mazepa".

Dyrekcja Teatru Polskiego wystawiając u nas to arcydzieło literatury polskiej, zaskarbi sobie niewątpliwie naszą wdzięczność i uznanie, zwłaszcza, że jak ze źródeł dobrze poinformowanych nas zawiadamiają, Dyrekcja Teatru nie szczędzi wydatków, ażeby arcydzieło to wystawić u nas w premierowej obsadzie.

Bogate dekoracje i kostiumy, wysoki poziom gry artystycznej i ciekawa inscenizacja i reżyseria dyr. Al. Rodziewicza — odtworzą w całości przebogate widowisko, a my ze swej strony możemy zachęcić zwłaszcza młodzież szkolną do jak najliczniejszego udziału w przedstawieniach, które odbędą się dla młodzieży szkolnej w godzinach popołudniowych.

Występ „Czwórki radiowej". Znana z występów przed mikrofonem Polskiego Radia „Czwórka radiowa" przybywa do nas na występy gościnne i w niedzielę dnia 24 marca r. b. o godzinie 7-ej wieczorem w sali Teatru Ziemi Kujawskiej zaprodukuje przed widzami szereg miłych i popularnych pieśni. Sądzimy, że społeczeństwo naszego miasta nie omieszka skorzystać z tej miłej i kulturalnej rozrywki i szczelnie wypełni widownię.

Mecz Bokserski. W niedzielę, dnia 24 marca r. b. w sali Teatru Ziemi Kujawskiej o godz. 11-ej odbędzie się rewanżowy mecz bokserski pomiędzy KS „Maraton" — Toruń a KSZWM „Zryw" — Włocławek.

Koło Młodzieżowe PCK przy szkole powszechnej Nr. 1 (ul. Stodólna 21) urządza 24 marca r. b. o godz. 12 loterię fantową — Wielki Kiermasz. Bilet loteryjny 5 zł.

Całkowity dochód Koło przeznacza na święcone dla niezamożnych koleżanek i kolegów ze szkoły Nr. 1.

Złożone ofiary. Robotnicy i robotnice Papierni Nr. 1 przy ul. Toruńskiej złożyli na ręce ogrodnika Osmałka Antoniego we Włocławku 500 zł. tytułem wynagrodzenia za wieniec na trumnę ś. p. Wujkiewicza Józefa, członka M. O.

Ob. Osmałek wynagrodzenie powyższe przekazał za pośrednictwem „Gazety Kujawskiej" na sieroty po zmarłym Wujkiewiczu.

Na budowę organów w kościele św. Jana we Włocławku, za pośrednictwem Redakcji „Gazety Kujawskiej", Cech Rymarzy, Siodlarzy i Tapicerów składa złotych 1000 (tysiąc).

ZAWIADOMIENIE

Zarząd Oddziału Zw. Zaw. Prac. Spółdzielczych we Włocławku zwołuje na dzień 26 marca br., w pierwszym terminie o godz. 17.30, w drugim o godz. 18-tej, zwyczajne Walne Zebranie, w sali Rady Związków Zawodowych, przy ul. Słowackiego Nr. 1, z następującym porządkiem dziennym:

1. Zagajenie i wybór prezydium.
2. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania.
3. Sprawozdanie Zarządu Oddziału:
   a) sekretariatu,
   b) skarbnika.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Dyskusja nad sprawozdaniem Zarządu.
6. Udzielenie absolutorium Zarządowi.
7. Wybory do:
   a) Zarządu Oddziału,
   b) Komisji Rewizyjnej.
8. Wybory delegatów na Zjazdy Delegatów i uchwalenie wniosków na Zjazdy.
9. Wolne wnioski.

Zarząd

Ogłoszenia drobne

POSZUKUJĘ MIESZKANIA
3-pokojowego z wygodami:
Olszewski, Bufet dworcowy.

500 Zł. NAGRODY otrzyma kto odprowadzi lub wskaże gdzie się znajduje pies wilk szary, duży 10 mies., który zginął 20 marca w nocy. Zgłoszenia w Powiat. Komendzie Milicji Obyw.

SKRADZIONO we Włocławku, dnia 21 marca portfel z dowodami, odpis obywatelstwa amerykańskiego w języku rosyjskim i niemieckim na nazwisko: Marian Szafader, Lublin, ul. Weteranów 10 m. 2. Uczciwego znalazcę gorąco proszę o zwrot za wynagrodzeniem pod podanym wyżej adresem.

USUWAM odciski — Pedicure, Manicure, trwałe farbowanie brwi i rzęs. 3-go Maja 25 m. 3.

UNIEWAŻNIAM skradzioną legitymację nauczycielską Nr. 12482 Wierzbicka Maria, Grabkowo.

Zawiadomienie

Zgodnie z art. 18 statutu Spółdzielni „Ogniwo", zawiadamiamy niniejszym Członków Spółdzielni „Ogniwo", że w dniu 31 marca 1946 r. o godz. 15-ej w sali Tow. Wioślarskiego, ul. Piwna 3 odbędzie się roczne walne zgromadzenie członków z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie, odczytanie porządku obrad i wybór prezydium.
2. Odczytanie i przyjęcie protokółu z poprzedniego walnego zgromadzenia.
3. Sprawozdanie Zarządu, bilans oraz r-k strat i nadwyżek za rok 1945.
4. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności i rewizji za rok 1945.
5. Odczytanie sprawozdania z rewizji przeprowadzonej przez Związek Rewizyjny Spółdz. R. P. (o ile rewizja będzie przeprowadzona).
6. Dyskusja i przyjęcie sprawozdań wymienionych pod p. 3, 4, 5.
7. Podział nadwyżki za 1945 r.
8. Wniosek o udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej skwitowania.
9. Zatwierdzenie budżetu i planu pracy na 1946 r.
10. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań na 1946 r.
11. Wybory do Rady Nadzorczej (p-g przepisów statutu).
12. Zmiana paragrafów 12 statutu.
13. Zmiana paragrafów 16 statutu.
14. Wolne wnioski.

Zarząd i Rada Nadzorcza.

Ogłoszenie

Starostwo Powiatowe, Referat Aprowizacji i Handlu we Włocławku podaje do wiadomości i zastosowania, iż zezwolenie na zakup i wywóz ziemniaków z wolnego handlu (Dziennik Świadczeń Rzeczowych Nr. 25 poz. 78) zostaje uchylone z dniem 15.III.1946 r. — na mocy zarządzenia Ministra Aprowizacji i Handlu z dnia 27.II.46 r.

STAROSTA POWIATOWY
(—) Kazimierz Kubski

w/z Kierownik Powiat. Ref. Apr. i Handlu
(—) T. Warecki

Zarząd Miejski we Włocławku
Zakład Wodociągów i Kanalizacji

OGŁOSZENIE

Podaję do publicznej wiadomości, że Miejska Rada Narodowa na posiedzeniu w dniu 14 marca r. b. uchwaliła niżej wymienione opłaty za wodę czerpaną z miejskiej sieci wodociągowej, oraz opłaty kanalizacyjne za korzystanie z kanałów miejskich, celem odprowadzenia nieczystości i wód ściekowych:

I. Taryfa opłat za wodę
- a) za wodę zużytą dla celów handlow. i przemysłowych zł. 6.— za 1 m^3
- b) za wodę zużytą na potrzeby domowe, oraz przez urzędy, instytucje państwowe i komunalne zł. 5.— za 1 m^3
- c) za wodę zużytą przez instytucje użyteczności publicznej, administrację ogólną Zarządu Miejskiego i przedsiębiorstwa miejskie, oraz na potrzeby budowlane, gospodarstwa rolnego i ogrodniczego zł. 3.20 za 1 m^3
- d) opłata za dzierżawę wodomierza w wysokości pobieranej dotychczas.

II. Opłaty kanalizacyjne
- a) opłaty za korzystanie z kanałów miejskich pobierane będą w wysokości 50% opłat za zużytą wodę;
- b) z nieruchomości niepołączonych z wodociągiem miejskim, a korzystających z sieci kanalizacyjnej, opłatę podwyższa się 10-krotnie w stosunku do opłat pobieranych w r. 1939.

Niniejsza taryfa opłat obowiązuje:
za wodę od 1 marca 1946 r., a za kanały w miesiąc później, t. j. od 1 kwietnia 1946 r.

PREZYDENT MIASTA
(—) I Kubecki.

Włocławek, dn. 18 marca 1946 r.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł.
Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E — 12203 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.
OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.
Redakcja i Administracja: WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4, Tel. 11-26. Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.
WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU. DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo: Kolegium Redakcyjne.